

LAKTASYONDA SERTRALİN KULLANIMI İLE BEBEKTE ALLERJİK DÖKÜNTÜ

Rabia Kevser Boyraz

Horasan Devlet Hastanesi, Erzurum

AMAÇ: Laktasyon döneminde selektif serotonin geri alım inhibitörlerinin (SSGİ) risk derecesi genellikle L2-L3' tür ve kullanımları bebekte en sık benign uyku myoklonusu, ajitasyon ve somnolans gibi yan etkilere sebep olmaktadır.

OLGU: 28 yaşında kadın hasta, stresör bir durum sonrası başlayıp 2 aydır devam eden çökkünlük, isteksizlik, anhedoni, uykusuzluk, iştahsızlık ve sese tahammülsüzlük şikayetleri ile polikliniğe başvurdu. Çaresizlik temaları ve intihar düşünceleri yoğun oluyordu ancak 9 aylık bebeği olduğu için böyle bir şey yapmayacağını net olarak ifade etti. 'Depresif bozukluk' tanısı ile antidepresan başlanması önerildi ancak emzirme nedeniyle tereddütlüydü, terapiye gelme imkanı olmadığı için sertralin 50 mg/gün başlamayı kabul etti. Bebeği ek gıdaya yeni başlamıştı, ana beslenmesi halen anne sütüyleydi. İlacı ilk 2 gün yarım başlayan ve bebekte ufak döküntüler gören anne, ilacın 3. günü belirginleşen, her biri ortalama 40 dakika süren emme süresinin yaklaşık 20. dakikasında bebeğin vücudunda 1-2 cm genişliğinde yuvarlak kaşıntılı kabarıklıklar çıkmaya başladığını, yaklaşık 1 saat içinde kendiliğinden söndüğünü ve ilaca devam ettiği 1,5 hafta boyunca her emzirme periyodunda durumun aynen tekrar ettiğini belirtmek üzere kontrole geldi. Zamansal olarak ilaçla uyumlu görünen döküntüler için bebek nedensel olası diğer etmenleri ekarte etmek üzere pediatriye yönlendirildi. Pediatri, ek gıda çeşitliliği az olan bebekte döküntüyü temel beslenmesi olan anne sütüyle psikotrop maruziyetine bağlayarak tedavinin sonlandırmasını veya değiştirilmesini önerdi. İlaç kesilmesiyle azalan döküntüler, 1-2 gün içinde tamamen kayboldu. Olası advers etkiyi değerlendirmek için ilaç kesildikten sonra yeniden başlanıp denenebilirdi, ancak söz konusu bebek olduğu için tekrar başlanmadı, bu durumda Naranjo kriterlerinden 6 puan alarak 'Muhtemel Advers Etki' olarak değerlendirildi.

TARTIŞMA: Antidepresan kullanımı sırasında en sık yan etkilerden biri allerjik reaksiyonlar ve döküntü olmasına rağmen, literatür taramasında laktasyon sırasında kullanımda bebekte döküntüye dair herhangi bir veri bulamadığımızdan yazılı onamını aldığımız olguyu takdime gerek gördük. Emzirme ve gebelik sırasında tedavisiz depresyonun çok daha büyük problemlere yol açtığı bilgisiyse, süreci yürütebileğimiz hastada psikoterapötik müdahaleleri psikotropalara öncelimeyi düşünebiliriz.

Anahtar Kelimeler: Laktasyon, SSGİ, bebekte yan etki

ÇOK GEÇ BAŞLANGIÇLI ŞİZOFRENİ BENZERİ PSİKOTİK BOZUKLUK: BİR OLGU SUNUMU

Sule Gül, Çiçek Hocaoğlu

Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Tıp Fakültesi, Psikiyatri Anabilim Dalı, Rize

AMAÇ: Şizofreni genellikle 20'li yaşlarda başlamakta olup nadir olarak geç başlangıçlı olan iki formu tanımlanmıştır. 45 yaşın üzerinde başlarsa 'geç başlangıçlı şizofreni', 65 yaş üzerinde ise 'çok geç başlangıçlı şizofreni benzeri psikotik bozukluk' olarak adlandırılmaktadır. İleri yaşta başlayan psikotik bulgularda ilk olarak organik nedenler dışlanmalı ve ayırıcı tanı yapılmalıdır. Günümüzde halen geç başlangıçlı psikotik bulguların demans sürecinin bir parçası olup olmadığı tartışılmaktadır. Şizofreni erken yaşlarda erkeklerde, geç ve çok geç yaşlarda ise kadınlarda ön plandadır. Olgudan onam alınmıştır.

OLGU: 71 yaşında, 7 çocuk sahibi, ev hanımı, okur yazar olmayan kadın hasta Artvin'de yaşıyor. Hasta limanda özkıyım girişimiyle denize atladıktan sonra bulunup polis eşliğinde acil servisten tarafımıza danışıldı. Son 1-2 yıldır depresif bulgularla psikiyatri başvurusu olan hasta venlafaksin 150 mg/gün ve ketiapin 100 mg/gün almakta iken son 6 aydır kulağına emir veren, yorum yapan sesler geldiğini ve son 3 aydır 'Ali' isimli hiç tanımadığı birine aşık olduğu düşüncesinin var olduğunu ifade etti. Bu kişinin kendisine aşık olduğunu, bu düşünce ile baş edemediğini, özkıyım girişimini de bu kişinin emir veren komutları ile gerçekleştirdiğini ve suçluluk duygularını belirtti. Ruhsal durum muayenesinde; yaşında gösteren hasta, öz bakımı iyi. Görüşmeye istekli. Bilinç açık, oryante, koopere, yönelimi tam. Duygudurumu depresif, duygulanımı kısıtlı. Çağrışımları olağan. Erotomanik ve suçluluk hezeyanları, işitsel varsanılları mevcuttu. Biyokimyasal tetkiklerinde patoloji izlenmedi. Nöroloji konsültasyonunda halihazırda demans düşünülmedi. İlk görüşmede yapılan psikometrik testlerinde: Kısa Psikiyatrik Değerlendirme Ölçeği: 29, Pozitif Belirtileri Derecelendirme Ölçeği: 33, Negatif Belirtileri Derecelendirme Ölçeği: 33, Hamilton Depresyon Derecelendirme Ölçeği: 25, Eğitimsizler için modifiye edilen Mini Mental Test: 10 tespit edildi. İzlemede venlafaksin devami ve ketiapinin artırılarak antipsikotik dozuna çıkılması planlandı.

TARTIŞMA: Geç başlangıçlı şizofrenide belirtiler daha hafif olup erken başlangıçlı kadar nörobilişsel yıkım görülmez. Görsel varsanıllar 60 yaş altı erkeklerde işitsel varsanıllar ise 45-50 65-70 yaş kadın hastalarda daha çok rastlanır. Geç başlangıçlı şizofreni tanısı konulan hastaların 10 yıllık bir izlem çalışmasında %35'inin 3 yıl içerisinde demans tanısı aldıkları bildirilmiştir. Yaşlı nüfusun artarak gittiği günümüz dünyasında geç yaşlarda başlayan psikotik bozukluk belirtileri olan hastalarda organik nedenler ekarte edildikten sonra geç başlangıçlı şizofreni benzeri bozukluk tanısı düşünülmeli. İlerleyen süreçte hastanın demans gelişimi açısından uzun dönem izlemi ve nörogörüntüleme tetkikleriyle takibinin faydalı olabileceği akılda tutulmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Çok geç başlangıçlı, psikoz, şizofreni